

EUROPolitika Dergisi

PANEL

Girne - KKTC

"TÜRKİYE'NİN KIBRIS'TA YENİ POLİTİKASI VE KÜRESEL BÖLGESEL DENGELER"

Hasan TAÇOY
UBP - Lefkoşa Milletvekili

youtube.com/c/EUROPolitikaNews

/ europolitikacom

iletisim@europolitika.com

Hasan TAÇOY

Ulusal Birlik Partisi (UBP) Lefkoşa Milletvekili

Global olarak bakıldığı zaman Kıbrıs adasının bir kısmının AB'ne girmesi sağlayacak olan bir çalışmanın 90lı yılların ortalarında başladığının görüldüğünü belirterek konuşmasına başlayan Taçoý, ABD'nin ise Güney Doğu Akdeniz'deki hakimiyetini artırmak için Kıbrıslı Rumların Rusya ile olan Ortodoks kardeşlik ilişkilerini sekteye uğratmak için bu politika üzerinden hesaplar yapmaya başladığını ve 2004 yılına kadar bu sürecin devam edip gittiğini belirtti.

Taçoý, Kıbrıslı Rumların AB'ne girişinin Doğu Akdeniz'deki pozisyonlarını farklı yere taşıdığını, Doğu Akdeniz'de Hidrokarbon yatakları olduğu

yeni yeni fark etmeye başladığını 2000'li yılların başlarında petrol fiyatları varil başına 20 dolar tutarlarına kadar düşmesinin Çin, Rusya, Suudi Arabistan ve Brezilya bütçelerini olumsuz yönde etkileyip bölgesel hakimiyetlerin seyrini değiştirdiğini vurguladı.

Taçoý sözlerine devamla bu arada ABD'nin enerji bağımlılığını iddia ederek Doğu Akdeniz bölgesine iyice yerleşmeye başlayıp Mısır'a iki tane büyük tesis kurmuş olduğunun ve devamında Güney Doğu Akdeniz'deki kaynaklardan yararlanmak için politikalar sürdürdüğünü, akabinde Suriye meselesinin ortaya çıkması ve ABD'nin yansırı Türkiye ve Rusya'nın Suriye'de varlık göstermesi ile bölgedeki siyaset daha da farklılaştığını, Türkiye Rusya'ya yakınlaşırken,

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi daha ABD bağımlısı olduğunu açıkladı.

Son dönemlerde Çin'in ve Rusya'nın yükselişi bölgede oldukça büyük önem arz etmekte olduğuna işaret eden Taçoy, sözlerine devamla şu ifadelerde bulundu: "Mart 2021'de Çin'in İran'ın Basra Körfezi'ndeki limanına 400 milyar dolarlık bir yatırımın yapılması üzerine İran ile yaptığı antlaşmanın bölgedeki hakimiyeti ve petrol hakimiyetlerini değiştirerek bölge siyasetini üzerinde büyük etkisi olacağını, bunun Arap yarım adasından Cebelitarık'a kadar olan coğrafyayı çok yakından ilgilendirmekte olduğunu ve bu coğrafya üzerindeki siyasetin son dönem içerisinde oldukça farklılaşmaya başladığını, bu çerçevede içinde bulunduğumuz coğrafyanın da getirdiği özellikle, Mısır'ın yeniden Türkiye ile ilişkiye geçmesini sağlamanın, Tunus'ta yaşanan gelişmelerin seyrinin, İsrail'de seçim sonrasında hükümetin kurulamamasının ve Gazze'ye yapılan saldırıların, ve İsrail'de ilk kez bir Müslüman partinin hükümette yer alması gibi olayların bölgenin karakterini, siyasi yapısını ve coğrafyasını değiştirmeye doğru bizleri sürüklediğini belirtti.

Bu gelişmeler doğrultusunda Türkiye'nin Çin'in İpek Yolu kesmiş ise ve İpek yolu çalışmıyorsa demek ki burada ABD'nin de bir başka beklentisi vardır ve Türkiye ile ilişkileri gerçekleştirecek ise o beklentinin Kıbrıs adası üzerindeki çıkarları nelerdir bunun KKTC üzerindeki çıkarları neler-

dir diye düşünülmesi gerekmektedir ifadelerinde bulundu Taçoy, bunun yapılmaması durumunda gidilecek yolda Türk tarafını büyük bir trafik kazasının beklemekte olduğunu çünkü global güçlerin bölge için birtakım hesaplamalarını yapmakta olduklarını bu bağlamda İngiltere'nin AB'den çıkması dahil olmak üzere yapılanmanın çok farklı bir yere gideceğinin kesin olduğu konularında uyarılarda bulundu.

Taçoy sözlerine devamla Kıbrıs olaylarının ne zaman başladığına dair kendi içimizde hep tartışırken, dışarıda ise 74ten sonrasının konuşulduğu, 74te Kıbrıs'taki garantör devletlerden bir tanesinin adayı kendine bağlamak için bir darbe girişiminde bulunması üzerine, bunun karşıtı Türkiye'nin de adaya girip bu oyunu bozması olduğunu, aksi takdirde hepimizin Yunanistan vatandaşı olacağını, ikinci bir konuşulması gereken noktanın ise 2 Ağustos 1975 tarihinde BM nezdinde iki taraf arasında yapılmış olan Nüfus Mübadelesi Antlaşması ile insanların özgür idareleri doğrultusunda Kuzey'den Güney'e ve Güney'den Kuzey'e geçtiklerini, bu antlaşma ile iki taraf oluşmuş olduğunu ve 1960 Anayasa'sının içeriklerinin esas olarak orada bozulmuş olduğunu, bunun üzerine 77-79 Doruk antlaşmaları ve yakın tarihe kadar gelen süreç yaşandığını açıkladı.

Annan Planı sonrası Genel Sekreteri tarafından BM Güvenlik Konseyi'ne sunulan Kofi Annan Raporu'nun Güvenlik Konseyine götürülmeyen ilk rapor

olduğuna dikkat çeken Taçoy, raporda Kıbrıslı Türklerinin Annan Planı'na destekleme kararları neticesinde dünyaya vermiş olduğu güzel mesajdan dolayı anlamı kalmayan izolasyonların ekonomik gelişmelerini engellemeyecek bir şekilde ayrılıkçılığa yol açmadan kaldırılmasının yer aldığını, bunun zerine Avrupa Birliği'nin Kıbrıslı Türklerin tanınma olmadan bir şekilde pozitif yönde etkilenmelerine katkıda bulunacak olayların gündeme getirdiğine ve ardından Mali Yardım Tüzüğü, Yeşil Hat Tüzüğü ve Direk Ticaret Tüzüğü konusunda karar ürettiklerini belirtti.

Bugün yeni bir açılımdan bahsedildiğini, esasında bu açılım yeni olmadığını, Annan Planı'ndan sonra içinde "originators" diye geçen biri Kıbrıs Türk Devleti ve diğerleri Kıbrıs Rum Devleti olan iki tane devletin "eminates" diye geçen yani neşet eden egemenlikleri ile oluşan tek egemenliğe ve tek vatandaşlığa gidiş olan 11 şubat 2014 ortak deklarasyonunun bulunduğunu hatırlatan Taçoy, bugün Kıbrıs Rum Kesimi'nin tek başına idare ettiği bir yönetimini herhangi bir şekilde bozup bizi buna dönüşümlü başkanlık sistemi içerisinde ortak yapacak hakkı asla kabul etmeyeceklerini ifade etti.

Taçoy Maraş konusuna da değinerek, kendi içimizde birçok tartışmaya yol açan Maraş konusunun bir örneğinin Mısır'da vakıf mallarına açılan davalar olduğunu, bu konuda Türk tarafı için  tane seçeneğinin olduğunu, ya Maraş'ın turistik gezilere açılacağını,

ya uluslararası arenada çok büyük bir tepkiler alarak Maraş'ın yıkılıp yeniden ihsan edileceğini, ya da bugün olduğu gibi bir şekilde açıp Tazmin Komisyonu'na devredileceğini açıkladı.

2015 yılında Kıbrıs Rum Kesimi ekonomik sıkıntıya girdiği zaman ekonomik aılımin gerçekleşebilmesi için üslerin bir kısmını eski maliklerine devrettiğini hatırlatan Taçoy, Türk tarafının Maraş açılımında mazeretin ortada olduğunu, hem hakkını kaybedenlere haklarının verilmesi, hem de ekonomik anlamdaki gelişmelerin sağlanması için buranın açılmasının şart olduğunu, ancak bir adımın daha olduğunu, bireylere sağlanan imkanın eğer varsa eksiklerini tamamlamak suretiyle bir adım ileriye taşınması gerektiğini, Maronitlere ve burada yaşayan Rumlara sağlanan imkanın bir adım ileriye taşınarak, haklarının daha uygulanabilir, daha görülebilir, daha yaşanabilir bir hale getirmemiz gerekir ki o insanlar gelip buralarda yaşam alanı talep edebilsinler.

***Videoyu izlemek için Kare Kodunu okutabilirsiniz.**

